Teisminio proceso Nr. 2-68-3-23380-2022-1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. lapkričio 27 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. lapkričio 7 d. paduotu **ieškovo A. Z.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. rugpjūčio 10 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovas A. Z padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m rugpjūčio 10 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo atmestas ieškovo ieškinys atsakovei AB "Amber Grid" dėl neturtinės žalos atlyginimo. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skundebūtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečiąkasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovo paduotame kasaciniame skunde nurodomi šie pagrindiniai argumentai: 1) teismai netinkamai aiškino DK 30 straipsnyje apibrėžtas psichologinio smurto ir priekabiavimo sąvokas bei darbdavio pareigą sukurti tokią darbo aplinką, kurioje darbuotojas nepatirtų priešiškų, neetiškų, žeminančių, agresyvių, užgaulių ir įžeidžiančių veiksmų. Teismai nepagrįstai konstatavo, kad ieškovo nurodytos mobingo, psichologinio smurto ir priekabiavimo situacijos yra tiesiog darbiniai konfliktai. Teismai neatskleidė darbinių konfliktų sąvokos, nenurodė, kuo jie skiriasi nuo psichologinio smurto, priekabiavimo ir mobingo; neanalizavo atskirų ieškovo nurodytų situacijų ir nemotyvavo, kaip jos susijusios su ieškovo darbo funkcijomis; 2) teismai netinkamai aiškino ir taikė DK 26 straipsnyje nustatytą darbdavio pareigą įgyvendinti lyčių lygybės ir nediskriminavimo kitais pagrindais principus; nepagrįstai netaikė DK 26 straipsnio 2 dalies 2, 3 ir 4 punktų, kuriuose imperatyviai nustatyta, kad darbdavys privalo sudarytidarbuotojams vienodas darbo sąlygas, taikyti vienodus darbo vertinimo kriterijus, už tokį patį darbą mokėti vienodą darbo užmokestį; netinkamai taikė DK 26 straipsnio 5 dalyje įtvirtintą darbdavio pareigą įrodyti, kad darbuotojas nebuvo diskriminuojamas; 3) teismai pažeidė įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisykles bei nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos. Teismai neįvertino įrodymų visumos, vertindami įrodymus, padarė jų turiniui prieštaraujančias įšvadas, kai kuriems įrodymams nepagrįstai suteikė didesnį įrodomąją galią, dėl to padarė neteisingą išvadą, kad atsakovė neatliko jokių neteisėtų veiksmų ieškovo atžvilgiu; 4) netenkindami ieškovo prašymų įpareigoti atsakovę patekti konkrečius įrodymus ir apklausti liudytojus, teismai pažeidė šalių rungimosi principa ir ieškovo teise į teisinga teisma.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas DK ir CPK teisėsnormas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi, n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Goda Ambrasaitė-Balynienė

Gražina Davidonienė

Algirdas Taminskas